

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău
Judecător: I. Bulhac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

Dosarul nr. 2rac-439/16

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mistor-Bras” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bugmar” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar” și a fost menținută hotărîrea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015,

c o n s t a t ă

La 11 noiembrie 2014, SA „Mistor-Bras” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Bugmar” privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 06 decembrie 2011, reclamantul SA „Mistor-Bras”, în calitate de furnizor a livrat către SRL „Bugmar” marfă și anume slănină fără carne de porc, congelată, în cantitatea de 9 690 kg, în suma totală de 329 460 lei, livrarea și primirea mărfii fiind confirmată prin semnarea facturii fiscale seria JJ nr. 0367964 din 06.12.2011, iar SRL „Bugmar” în calitate de cumpărător s-a obligat să achite costul mărfii.

Mai indică că, la data de 13 aprilie 2012, SRL „Bugmar” a achitat parțial costul mărfii primite, transferând în contul SA „Mistor-Bras” suma de 39 000 lei. La data de 10.09.2013, SA „Mistor-Bras” a înaintat o pretenție în adresa SRL „Bugmar”, prin care a solicitat achitarea integrală a costului mărfii primite, iar la data de 30.09.2014, în adresa pârâtului a fost înaintată notificare repetată, însă cu toate acestea, datoria nu a fost achitată.

Invocă reclamantul că, în prezent datoria neachitată de SRL „Bugmar”

constituie suma de 290 460 lei.

Solicită reclamantul, admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Bugmar”, cu titlu de datorie suma de 290 460 lei, cu titlu de dobândă de întârziere suma de 96 727,15 lei, iar în total suma de 387 187,15 lei, totodată încasarea din contul pârâtului a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015:

-S-a admis acțiunea SA „Mistor-Bras”;

-S-a încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589 datoria în sumă de 290 460 lei, dobândă de întârziere 96 727,15 lei și cheltuieli de judecată: 11 616 lei, achitați de reclamant drept taxă de stat la depunerea acțiunii, iar în total suma de 398 803,15 lei;

-S-a încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul statului cheltuieli de înștiințare și chemare a părților în judecată în sumă de 22,60 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de SRL „Bugmar” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 26 august 2016, în termenul prevăzut de lege, SRL „Bugmar” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu trimiterea pricinii la rejudecare în fond.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța inferioară, recurentul a indicat că nu s-au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, instanța de fond a încălcat noemele de drept procedural, examinând cauza în lipsa recurentului, privând partea de un proces echitabil.

A mai invocat recurentul că instanțele de judecată au obligat la plata sumei de 209 460,00 lei fără a exista un temei legal. În aceeași ordine de idei, cu referire la încasarea dobânzii de întârziere recurentul a menționat că aceasta poate fi solicitată numai în cazul în care obligația ar fi fost exigibilă și anume ar fi certă scadența acesteia, or factura fiscală nu pune în evidență un termen determinat de executare.

La data de 17 octombrie 2016, reprezentantul S.A. „Mistor-Bras” a depus referință la recursul declarat de SRL „Bugmar” prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentele recursuri se examinează fără prezența părților.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar” urmează a fi admis, cu

casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și a hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015 și anume în partea în care sa încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589, dobânda de întârziere în mărime de 96 727,15 lei, cu emiterea în partea respectivă a unei hotărâri noi de respingere a pretenției respective, din considerentele ce urmează:

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 512 alin. (1) Cod Civil al RM în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 514 Cod Civil al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 572 alin. (1) și (2) Cod Civil al RM, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 753 alin. (1) Cod Civil al RM, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

În acest context legal, Colegiul menționează că, instanțele inferioare justificat au constatat prin prisma materialelor cauzei că la data de 06.12.2011 reclamantul-intimat „Mistor-Bras” SA, în calitate de furnizor a livrat către „Bugmar” SRL marfă și anume slănină fără carne de porc, congelată, în cantitatea de 9 690 kg, în suma totală de 329 460 lei, livrarea și primirea mărfii fiind confirmată prin semnarea facturii fiscale seria JJ nr. 0367964 din 06.12.2011, iar „Bugmar” SRL, în calitate de cumpărător s-a obligat să achite costul mărfii (f.d. 9). Totodată la 13.04.2012 „Bugmar” SRL a achitat parțial costul mărfii primite, transferând pe contul SA „Mistor-Bras” suma de 39 000 lei, fapt confirmat prin factura de plată (f.d. 10).

La data de 10.09.2013, reclamantul-intimat a transmis prin intermediul oficiului poștal, o pretenție în adresa pârâtului-recurent „Bugmar” SRL, prin care a solicitat achitarea integrală a costului mărfii primite, iar la data de 30.09.2014 în adresa ultimului a fost trimisă o notificare repetată.

Conform art. 121 alin. (1) CPC al RM „*Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*”

Conform art. 130 alin. (1), (2) și (3) CPC al RM „*Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din*

dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.”

Astfel, Colegiul califică ca fiind juste constatările instanțelor inferioare, că între „Bugmar” SRL și „Mistor-Bras” SA au existat raporturi contractuale, fapt confirmat prin facturile fiscale și prin declarațiile părților, totodată recurentul-pârât „Bugmar” SRL nu a prezentat nici o probă relevantă, care ar combate ori ar pune la îndoială cele invocate de SA „Mistor-Bras”.

Mai mult ca atât, Colegiul califică ca fiind declarative și lipsite de suport probatoriu argumentul recurentului că achitarea pentru fiecare tranzacție, inclusiv cea din litigiu, s-a efectuat în avans 100% și cu bani în numerar, respectiv careva datorii față de SA „Mistor-Bras” nu existau și nici nu puteau să existe, în situația în care nu au fost prezentate probe ce ar confirma faptul că au fost transmise careva mijloace bănești reclamantului-intimat.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, conform materialelor cauzei, instanțele inferioare legal și întemeiat au conchis că datoria neachitată de către pârâtul/recurent „Bugmar” SRL constituie suma de 290 460 lei, formată din diferența între suma datorată conform facturii fiscale - 329 460 lei și suma achitată parțial pe contul SA „Mistor-Bras” în sumă de 39 000 lei, în contul stingerii creanței formată în urma emiterii facturii fiscale seria JJ nr. 0367964 din 06.12.2011.

Totodată, cu referire la hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, în partea în care sa încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589, dobânda de întârziere în mărime de 96 727,15 lei, Colegiul l-e califică ca fiind neîntemeiate, emise cu aplicarea eronată a cadrului legal, din considerentele ce urmează:

Conform art. 575 alin. (1) Cod Civil al RM, *în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.*

Conform art. 617 Cod Civil al RM,

(1) Dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

(2) Nu este necesară somație în cazul în care:

a) este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației;

b) înaintea executării obligației trebuie să aibă loc un eveniment, iar perioada pentru executarea obligației este stabilită astfel încât poate fi calculată calendaristic de la producerea evenimentului;

c) părțile au convenit expres că debitorul este în întârziere la expirarea termenului la care trebuia să execute, fără îndeplinirea vreunei formalități;

d) obligația, prin natura sa, nu putea fi îndeplinită decât într-un termen determinat, pe care debitorul l-a lăsat să expire fără a executa;

e) debitorul obligației cu executare succesivă refuză sau omite în mod repetat să o execute;

f) obligația de a nu face nu se execută;

g) este evident că somația nu va avea nici un rezultat;

h) intrarea în întârziere se justifică din motive întemeiate, luând-se în considerare interesele ambelor părți;

i) debitorul a declarat în scris că nu dorește să execute obligația.

(3) În cazurile menționate la alin.(2) lit. a) și b), orice înțelegere asupra unui termen care ar afecta grav una din părți este nulă.

(4) Debitorul este în întârziere dacă nu execută obligația în termen de 30 de zile de la scadență și de la intrarea unei note de plată sau unei alte invitații de plată similare. Această dispoziție se aplică debitorului consumator numai dacă în nota de plată sau în invitația de plată similară este indicat în mod special efectele menționate.

În contextul cadrului legal respectiv, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la încasarea dobânzii de întârziere, și anume, că aceasta poate fi solicitată numai în cazul în care obligația ar fi fost exigibilă și anume ar fi certă scadența acesteia, or factura fiscală nu pune în evidență un termen determinat de executare.

În această ordine de idei, la caz este relevant faptul că la data de 10.09.2013, și repetat la 30.09.2014, reclamantul-intimat a transmis prin intermediul oficiului poștal, o pretenție în adresa pârâtului-recurent „Bugmar” SRL, prin care a solicitat achitarea integrală a costului mărfii primite.

Totodată, cu referire la notificările respective, Colegiul menționează că reclamantul-intimat SA „Mistor-Bras” nu a prezentat instanței de judecată dovada recepționării de către pârâtul-recurent „Bugmar” SRL a acestor notificări, respectiv debitorul „Bugmar” SRL, nu poate fi considerat în întârziere prin prisma prevederilor art. 617 Cod Civil al RM, iar cu titlu de consecință, la caz nu pot fi încasate careva dobânzi de întârziere, având în vedere că nu este certă scadența obligației.

Conform art. 121 alin. (1) CPC al RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, în situația în care Colegiul a decis casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015, în partea în care s-a încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, dobânda de întârziere în mărime de 96 727,15

lei, urmează a fi modificat și cuantumul taxei de stat care a fost încasat din contul SRL „Bugmar” în beneficiul SA „Mistor-Bras”, și anume proporțional părții admise din pretenții, ceea ce constituie suma de 8 713,8 lei.

Totodată, în situația în care recurentul SRL „Bugmar” a achitat cu titlu de taxă de stat suma de 8 973 lei în instanța de apel și 5 808 lei în instanța de recurs, Colegiul reține că reclamantul/intimat SA „Mistor-Bras” urmează să compenseze pârâtului/recurent SRL „Bugmar” taxa de stat achitată proporțional părții respinse din pretenții (24, 99 %), ceea ce constituie în apel – 2 242,35 lei și în recurs – 1 451,42 lei, iar în total suma de 3 693,77 lei.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar”, cu casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și a hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015, în partea în care sa încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589, dobânda de întârziere în mărime de 96 727,15 lei, cu emiterea în partea respectivă a unei hotărâri noi de respingere a pretenției respective, și modificarea cuantumul taxei de stat care a fost încasată din contul SRL „Bugmar” în beneficiul SA „Mistor-Bras”, din suma de 11 616 lei la suma de 8 713,8 lei și încasarea din contul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589 în contul SRL „Bugmar” mun. Chișinău, IDNO 1004600003967 taxa de stat achitată proporțional părții respinse din pretenții în mărime de 3 693,77 lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar”.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015, și anume în partea prin care s-a încasat de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Maria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589 dobândă de întârziere în mărime de 96 727,15, în partea respectivă pronunțând o hotărâre nouă după cum urmează:

Se respinge pretenția Societății pe Acțiuni „Mistor-Bras” privind încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul Societății pe Acțiuni „Mistor-Bras” IDNO 1003609001589 a dobânzii de întârziere în mărime de 96 727,15 lei.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015 în partea cuantumul taxei de stat încasate de la SRL „Bugmar” mun. Chișinău, str. Măria Drăgan 2/1, ap.(of.) cămin, IDNO 1004600003967 în beneficiul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589, micșorând suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 11 616 lei

până la suma de 8 713,8 lei (opt mii șapte sute treisprezece lei 80 bani), respectiv micșorând și suma totală care urmează a fi încasată de la 398 803,15 lei până la 299 173,8 lei (două sute nouăzeci și nouă mii una sută șaptezeci și trei lei 80 bani).

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 și hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mistor-Bras” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bugmar” privind încasarea datoriei, se mențin.

Se încasează din contul SA „Mistor-Bras”, IDNO 1003609001589 în beneficiul SRL „Bugmar” mun. Chișinău, IDNO 1004600003967 suma de 3 693,77 lei (trei mii șase sute nouăzeci și trei lei 77 bani), cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererilor de apel și recurs, proporțional părții respinse din pretenții.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ion Druță